

Projecte de millora, conservació i ordenació del Torrent Fondo i l'Aiguamoll de les Torres

LOCALITZACIÓ

L'àmbit d'aquest projecte es situa al terme municipal de Sant Joan de Vilatorrada, al nord-est del nucli urbà. Es centra en l'aiguamoll de les Torres i el torrent Fondo que té una conca petita, íntegrament inclosa al Pla de Bages. Aquest torrent neix a tocar del mas Els Casals i voreja el mas de les Torres, on forma un aiguamoll a causa del creuament de la via dels FGC, i desemboca al riu Cardener. En el seu curt recorregut, d'aproximadament 3 kilòmetres, el torrent Fondo contribueix de manera molt significativa al paisatge del sector Oest del Pla de Bages.

L'aiguamoll de les Torres resulta un hàbitat del qual les aus i els amfibis en treuen profit, el torrent ofereix un recer humit, aigua neta, un hàbitat per les herbes higròfiles, rodals de pinedes i rouredes i, al seu tram final, un bon bosc de ribera amb grans àlbers, salzes i freixes. Per si no fos prou ben aprofitat, el torrent Fondo acull a més tres poblacions separades i amb grans exemplars, de més de 26 metres d'alçada de trèmols (*Populus tremula*), la més gran coneguda a la comarca del Bages on el trèmol és un arbre molt rar.

Localització

DESCRIPCIÓ DE L'ESPAI

L'àmbit de treball s'ha dividit en dos trams ben diferenciats:

Torrent Fondo

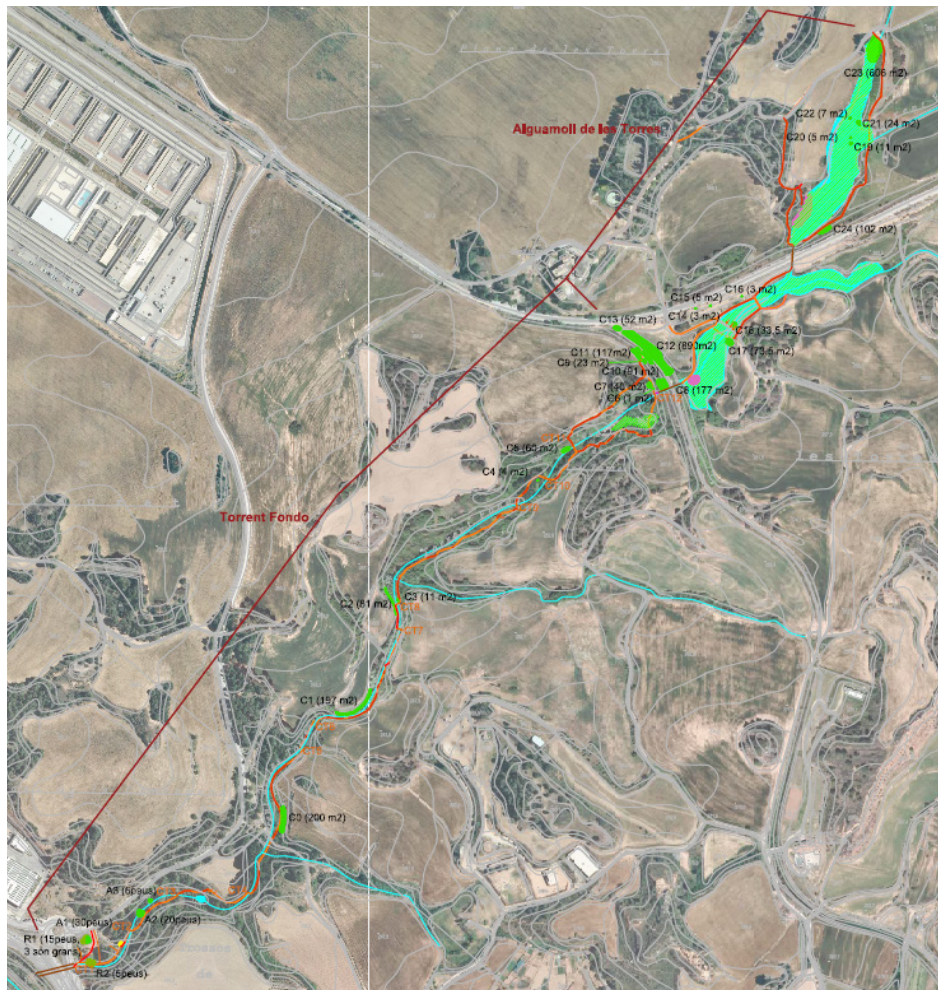
Aquest tram presenta una gran diversitat de vegetació de ribera autòctona, però també hi trobem nuclis de poblacions de canyes (*Arundo donax*), robinies (*Robinia pseudoacacia*) i ailants (*Ailanthus altissima*) com a vegetació invasora.

Un camí recorre en paral·lel al torrent, creuant-lo en nombroses ocasions. Tot i que en general l'estat del camí és bo i presenta una qualitat paisatgística molt interessant, en certs punts presenta pendents significatius amb problemes d'erosió, arbres tombats que obstaculitzen o dificulten el pas i punts de creuament del torrent poc adequats.

Aiguamoll de Les Torres

L'aiguamoll es troba dividit per dos grans talussos sobre els quals passa la via dels FGC de la línia Súria-Manresa. Un túnel travessa la via, connectant l'aiguamoll tant per vianants com a nivell hidràulic. Aquest té els calaixos de formigó separats per on hi circula l'aigua d'un aiguamoll a l'altre.

Actualment l'aiguamoll es troba colmatat de sediments. S'ha buscat una entrada d'aigua principal que els arrossegui, tot i que sembla més adequat pensar que procedeixen de la gran extensió de cultiu de cereal que l'envolta. Aquests camps es troben durant llargues èpoques sense vegetació, fet que propicia l'erosió del sòl, que queda acumulat a l'arribar a l'aiguamoll. Aquesta situació és històrica i fins al present no s'ha detectat aquesta problemàtica, per tan es proposa no actuar sobre aquest factor, preveient que en un futur serà necessària una nova actuació de dragat d'alguns punts de l'aiguamoll.

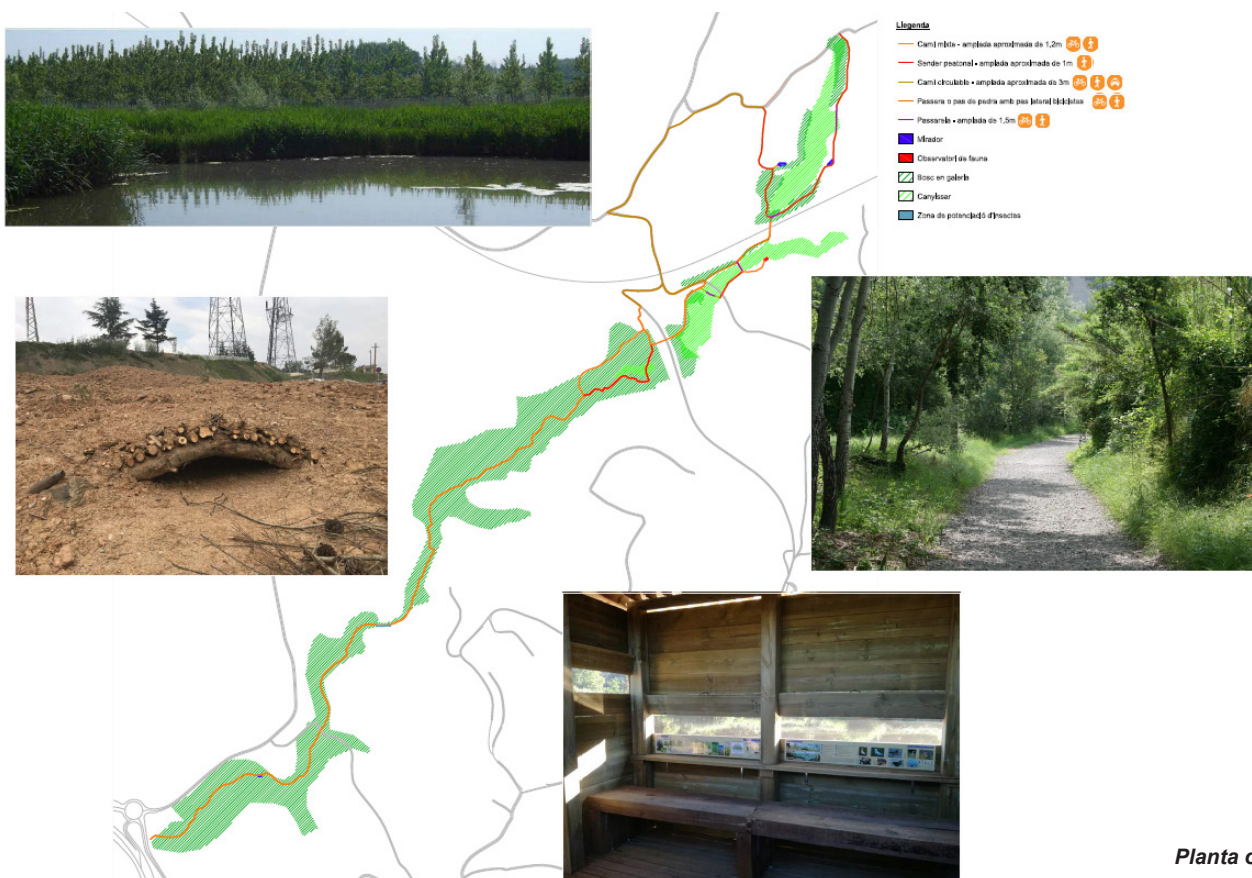
Projecte de millora, conservació i ordenació del Torrent Fondo i l'Aiguamoll de les Torres

OBJECTIUS DEL PROJECTE

Aquest projecte es centre en la millora, conservació i ordenació l'aiguamoll de les Torres, del torrent Fondo i amb l'objectiu general de conservar i millorar les qualitats ecosistèmiques i paisatgístiques d'aquestes zones humides al temps que es facilita la visita de l'àmbit.

Entrant en detall en els objectius, són:

- Assolir la maduresa ecològica de l'espai a partir d'espècies autòctones.
- Millora de la qualitat de l'aigua.
- Garantir la qualitat com a hàbitat de les espècies que li són pròpies per fomentar fauna, especialment en el tram baix.
- Revisió i ordenació del sender per garantir el pas, facilitar la conservació del camí i per impedir que aquest entri en contradicció amb objectius de conservació.
- Millora paisatgística de l'espai i ordenació de l'ús social: actuacions encaminades a la millora global de l'espai i a la seva visita.
- Integració dels talussos i minimització de l'impacte de la traça del tren per la zona.

Planta objectiu

DIRECTRIUS DE LES ACTUACIONS PROPOSADES

Per tal d'aconseguir els objectius anteriors i potenciar a nivell social i ecològic l'aiguamoll de les Torres s'ha treballat en diferents tipologies d'actuacions que es poden agrupar segons l'objectiu que busquen:

- 1. Eliminació d'espècies al·loctònes**, que comencen a ser presents en els aiguamolls, degradant la qualitat ecològica de l'espai.
- 2. Actuacions d'ordenació i millora de la xarxa de camins** d'accés a l'aiguamoll des del nucli urbà de Sant Joan de Vilatorrada.
- 3. Creació d'un espai de lleure i observació** a una bassa del torrent.
- 4. Creació i recuperació d'espais de lleure al voltant dels aiguamolls**, com són un mirador a un punt alt, la recuperació d'una barraca de vinya i la instal·lació d'un observatori de fauna.
- 5. Actuacions de millora de les comunitats vegetals** per a potenciar la connectivitat de l'espai i augmentar l'espai de refugi per la fauna.
- 6. Actuacions de potenciació de fauna**, creant també algunes estructures que tinguin un caire educatiu que permeti a escoles i associacions aprofitar i aprendre d'aquest espai i de la fauna que hi viu.
- 7. Actuacions de dragat dels aiguamolls** per a potenciar la superfície d'aigües lliures, que amb l'arrossegament de sediments dels camps de cultiu del voltant, han quedat molt reduïdes.